

Vážení čtenáři,

prosincové vydání zpravodaje Aktuálně v SZIF je v letošním roce poslední. Předvánoční doba s sebou přináší leckdy shon, ale později také pohodu Vánoc. Blížící se konec roku vybízí k bilancování toho, co se událo. Začátek roku příštího naopak vyvolává úvahy, co nového přinese rok 2015 českému zemědělství a potravinářství. Obojímu se věnují články a informace tohoto vydání zpravodaje. Mnoho zajímavého se událo, mnoho důležitých událostí a změn nás čeká. O veškerém tomto dění bychom vás chtěli informovat nyní i v budoucnu.

Přejeme vám klidné a pohodové svátky a vše nejlepší do roku 2015, kdy se těšíme opět na shledanou.

VÝPLATY PŘÍMÝCH PLATEB PRO ROK 2014

Dotační opatření v rámci přímých plateb vyplácí Státní zemědělský intervenční fond. Také v letošním roce odstartoval Fond výplaty ihned po přechodu na nový fiskální rok Evropské unie, tedy 16. října. Jednalo se o platby na nejrozšířenější dotaci - Jednotnou platbu na plochu (SAPS). Aby žadatelé obdrželi peníze co nejdříve, vyplácely se nejprve zálohy ve výši 50 %, kdy nebylo nutné čekat na nabytí právní moci rozhodnutí. Zbývající část dotace SAPS poskytuje SZIF od 1. prosince 2014 na základě vydaného rozhodnutí o doplatku, výplata následuje po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Pro urychlení platby je třeba odeslat vyplněný formulář Prohlášení o vzdání se práva odvolání, který žadatelé naleznou na webových stránkách www.szif.cz. Konečný termín výplaty je dle nařízení Evropské unie stanoven do 30. června 2015, SZIF se však již tradičně snaží o maximální urychlení, do konce roku bývá proplaceno více než 90 % těchto dotací. Ke 2. prosinci 2014 SZIF proplatil již 10,6 miliardy korun. Celkem bude zemědělcům na žádostech na Jednotnou platbu na plochu podaných v letošním roce rozdělena částka 21,27 miliardy korun.

Rozhodnutí pro další opatření přímých plateb bude Fond vydávat v lednu příštího roku. Jedná se o oddělenou platbu za cukr, oddělenou platbu za rajčata a platby na citlivé komodity. Celkový objem finančních prostředků pro oddělenou platbu za cukr představuje částku přibližně 1,22 miliardy korun, u oddělené platby za rajčata se jedná o 11,4 milionu korun. Pro citlivé komodity, kterými jsou platba na chmel, brambory pro výrobu škrobu, chov dojníc, telat masného typu, ovcí a koz pasených na travních porostech, se výše podpory proti roku 2013 téměř zdvojnásobí. Zatímco vloni na tento typ podpory obdrželi žadatelé 819 milionů korun, v letošním roce se bude jednat o více než 1,5 miliardy korun.

K Přechodným vnitrostátním podporám, na které je vyčleněna částka 880 milionů korun z národního rozpočtu, budou vydávána rozhodnutí od 15. ledna 2015.

Sazby dotačních titulů pro přímé platby, které schvaluje ministr zemědělství ČR, naleznete na www.szif.cz.

ROZPOČET SZIF NA ROK 2015

V průběhu listopadu schválila vláda České republiky dokument „Návrh rozpočtu Státního zemědělského intervenčního fondu na rok 2015“. SZIF administruje a kontroluje opatření Společné zemědělské politiky financovaná z Evropského zemědělského záručního fondu, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu. Pro rok 2015 bude hlavní prioritou SZIF zabezpečit provádění a kontrolu opatření Společné zemědělské politiky podle příslušných právních norem EU i ČR tak, aby nové programové období plynule navázalo na to předešlé.

Celkové dotace pro rok 2015 budou ve výši 40,3 miliardy Kč, z toho 34,3 miliardy korun z rozpočtu EU a 6 miliard korun ze státního rozpočtu. Stejně jako v předchozích obdobích se na výplatách budou nejvíce podílet přímé platby, na které je z rozpočtu EU vyčleněno 23,6 miliardy Kč. Na přechodnou vnitrostátní podporu se předpokládají finanční prostředky ve výši 880 milionů korun. Pro rok 2015 je na Program rozvoje venkova vyčleněna částka 13,6 miliardy korun, která zahrnuje prostředky ze státního rozpočtu ve výši 3,4 miliardy korun a zdroje EU ve výši 10,2 miliardy korun.

Návrh rozpočtu na rok 2015 je na programu jednání Zemědělského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Konečné znění rozpočtu poté schválí přímo Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR.

ZÁKON O ZEMĚDĚLSTVÍ A O SZIF V ROCE 2015

S účinností od 1. ledna 2015 začnou platit novelizovaná znění zákona 252/1997 Sb., o zemědělství a zákona 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu. Hlavním důvodem změn těchto základních právních norem českého zemědělství bylo jejich přizpůsobení novým předpisům a nařízením Rady a Parlamentu EU, které definují Společnou zemědělskou a rybářskou politiku Evropské unie pro období let 2015 až 2020.

Zákon o zemědělství

V zákonu o zemědělství se významným způsobem nově upravují kompetence a působnosti mezi Ministerstvem zemědělství a SZIF v oblasti registru LPIS, označovaného také jako Registr půdy. Aktualizaci evidence využití půdy v LPIS bude nově provádět SZIF. Hlavním účelem tohoto registru je ověřování údajů v žádostech o dotace, které jsou poskytovány ve vazbě na zemědělskou půdu, ať už jde o finanční prostředky ze zdrojů Evropské unie nebo o národní dotační programy. Nejdůležitějším rysem registru LPIS z pohledu žadatele o dotaci je skutečnost, že se jedná o evidenci půdy podle uživatelských vztahů. V praxi to znamená, že z hlediska poskytnutí dotace je půda evidována na toho zemědělce, který půdu obhospodařuje nebo jiným způsobem užívá. Nemusí se tedy jednat o vlastníka půdy.

Nově dochází ke změně definice půdního bloku a dílu půdního bloku v evidenci jako základních jednotek systému LPIS. Jedná se zejména o vymezení půdního bloku jako referenčního pozemku existujícího v přirozených hranicích zemědělské půdy s tím, že uživatel bude evidován pouze k dílu půdního bloku, který jako jediný bude předmětem jednotné žádosti. Dále dochází k novému stanovení minimální výměry jednotek, která je v obou případech definována hodnotou 0,01 ha.

Další legislativní novinkou v registru je zavedení evidence ekologicky významných prvků v souvislosti s požadavky tzv. ozelenění (greeningu). Tento prvek zákon definuje následovně: „Základní jednotkou evidence ekologicky významných prvků je prvek, který představuje souvislou plochu i zemědělsky neobhospodařované půdy plnící mimoprodukční funkci zemědělství, popřípadě jiný útvar, který je součástí zemědělsky obhospodařované půdy nebo k ní bezprostředně přiléhá, a který je druhem ekologicky významných prvků podle § 3m. Součástí této evidence tedy budou např. krajinné prvky nebo plochy vyhrazené v ekologickém zájmu.“

Od 1. ledna 2015 přechází na SZIF také agenda evidence pěstování tzv. geneticky modifikovaných odrůd (GMO). Zde zákon zejména nově formuluje povinnost pěstitelů GMO informovat písemně Fond o zahájení pěstování této geneticky modifikované odrůdy, a to nejpozději do 30 dnů ode dne zahájení jejího pěstování, v rozsahu stanoveném vyhláškou.

Tuto agendu budou zajišťovat pracovníci oddělení příjmu žádostí a LPIS v rámci jednotlivých regionálních odborů SZIF. Od uvedeného data bude navíc Registr půdy LPIS pro uživatele dostupný prostřednictvím internetu na Portálu farmáře SZIF (www.szif.cz).

Z dalších změn tohoto zákona je možné uvést např. ustanovení zjednodušující evidenci zemědělského podnikatele nebo zpřesnění obecných ustanovení o společných organizacích trhů a přímých platbách. Nové znění Zemědělského zákona je koncipováno tak, aby pozitivně ovlivnilo celkové podnikatelské prostředí v České republice.

Zákon o SZIF

V novelizovaném znění Zákona o Státním zemědělském intervenčním fondu je nově zdůrazněna role SZIF jako správního úřadu. Další změny mají charakter doplnění původní normy. Jedná se o doplnění ustanovení o možnosti poskytování národních dotací na základě pověření ministerstva zemědělství prostřednictvím dohody o poskytnutí dotace, dalším novým ustanovením, jehož cílem je snížení administrativy zemědělců, je zjednodušené elektronické podávání žádostí prostřednictvím Portálu farmáře SZIF, kdy není vyžadováno podepsání uznávaným elektronickým podpisem. Podstatnou změnou je nově také možnost získávání údajů z lesních hospodářských plánů.

MLÉČNÉ KVÓTY KONČÍ, STARTUJE NOVÝ SYSTÉM ORGANIZACE TRHU S MLÉKEM

Rok 2015 přinese v oblasti unijního trhu s mlékem zásadní změnu pravidel, která platila pro Českou republiku od jejího vstupu do EU v roce 2004 až doposud. Od 1. dubna 2015 v rámci Evropské unie končí dosavadní systém kvót, který byl pro producenty mléka závazný. Tato dlouho očekávaná změna pravidel vyvolává u tuzemských producentů mléka smíšené pocity na jedné straně, na straně druhé ovšem také kladná hodnocení a mnohá očekávání. Jak se situace skutečně vyvine, bude možné posoudit až po uplynutí dostatečně dlouhé doby v řádu několika let.

Dosavadní systém mléčných kvót administruje SZIF, který ve sledování tržní produkce mléka bude pokračovat i nadále. Konkrétně se jedná zejména o monitoring tuzemské tržní produkce mléka, administraci příslušných registrací odběratelů mléka, tzv. prvních kupujících (PK), a organizací producentů.

Původní systém kvót bude ukončen k datu 31. března 2015. Je však potřeba zdůraznit, že vyhodnocování kvótového roku 2014/2015 pokračuje i po tomto datu, až do března 2016. Zároveň bude pokračovat vypořádávání všech povinností vyplývajících z ustanovení národní i evropské legislativy, platných pro kvótový rok 2014/2015, včetně kontrol producentů i odběratelů. Nadále také trvá povinnost archivace příslušných dokladů po dobu specifikovanou platnou právní normou. K datu 31. března 2015 rovněž pozbývají platnosti všechna dosavadní rozhodnutí o schválení odběratele, uznání organizace producentů (OP), sdružení organizací producentů (SOP) a mezioborové organizace (MO) v oblasti mléka a mléčných výrobků.

Během přechodného období od 1. ledna do 31. března 2015 začnou probíhat registrace PK a řízení o uznání OP, SOP a MO, které budou dokončeny již podle nového nařízení vlády, účinného od 1. dubna 2015 s výjimkou právě těchto registrací. Příslušné žádosti bude možné podávat od 1. ledna 2015. Podle nové národní legislativy bude od 1. dubna 2015 pro producenty prodávající syrové mléko a mléčné výrobky přímo spotřebiteli dále platit systém posílání měsíčních hlášení. Žádosti podle stávajícího nařízení vlády č. 244/2004 Sb., s výjimkou žádostí o registraci PK, schválení odběratele, uznání OP, SOP a MO, je ještě možné podat nejpozději do 31. ledna 2015.

Podrobnější informace k novému systému organizace trhu s mlékem získáte na internetových stránkách www.szif.cz.

VČELAŘI A DOTACE V ROCE 2014

Státní zemědělský intervenční fond 15. října 2014 úspěšně ukončil administraci prvního roku nového tříletého programu na podporu chovu včelstev a vyplatil chovatelům téměř 64 milionů korun.

Včelařský rok vymezují data 1. září až 31. srpen příslušného roku. SZIF poskytuje dotace za dané období prostřednictvím Českého svazu včelařů, o.s., který následně prostředky rozesílá jednotlivým včelařům, jimž byla dotace přiznána, a to jak členům svazu, tak i nečlenům.

Dotace jsou financovány 50 % z prostředků EU a 50 % z rozpočtu ČR. Na včelařská opatření za období od 1. září 2013 do 31. srpna 2014 byla vyplacena částka 63 947 tisíc korun, což odpovídá 100 % alokovaných finančních prostředků. Vzhledem k nadměrnému zájmu chovatelů včel v letošním roce přesáhl objem uznaných nároků na dotaci celkovou výši přidělených finančních prostředků. V souladu s legislativou bylo nutno krátit jednotlivé částky poskytované dotace na opatření Technická pomoc, Racionalizace kočování a Obnova včelstev koeficientem 0,6955.

Dotace se týkají 5 opatření a byly vyplaceny v následující výši:

- Technická pomoc - 34 307 tisíc Kč
- Boj proti varroáze - 17 238 tisíc Kč
- Racionalizace kočování včelstev - 2 259 tisíc Kč
- Úhrada nákladů na rozbory medu - 678 tisíc Kč
- Obnova včelstev - 9 465 tisíc Kč

V příštím roce je na včelařské dotace vyčleněna částka 2 331 984 EUR a pro rok 2016 částka 2 329 120 EUR. Výslednou sumu v korunách ovlivní směnný kurz, který se stanovuje vždy až v lednu příslušného roku.

Ideální zima pro včely je krátká a mrazivá. V letošním roce se vytočilo, kvůli častým teplotním změnám, medu méně a nezbyvá než věřit, že příští rok bude lepší. Jedno včelařské přísloví říká: „Jestli vítr o Vánocích věje, jest v hojnosti dobrá naděje“, a proto můžeme o Štědrém dnu tipovat, jaký včelařský rok nás čeká.

DŮLEŽITÉ INFORMACE

> V průběhu prosince 2014 začne SZIF vydávat rozhodnutí pro opatření Platby v méně příznivých oblastech (LFA) a Platby v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě.

> Od 1. ledna 2015 přebírá SZIF kompletní agendu Agentur pro zemědělství a venkov (AZV), tento krok souvisí s transformací organizací podřízených Ministerstvu zemědělství za účelem zefektivnění státní správy. Bývalé agentury AZV nahradily dnešní oddělení příjmu žádostí a LPIS, jejichž úkolem je poskytování rozmanitých služeb zemědělcům, především v souvislosti s administrací dotací. Seznam všech 65 pracovišť naleznete na www.szif.cz v záložce Kontakty / Regionální odbory.

PRODUKTY ZNAČKY KLASA NA VELETRHU SIAL

Ve dnech 19. až 23. října 2014 se v Paříži uskutečnila událost mimořádného významu, potravinářský veletrh „Salon International d'Alimentation“ (SIAL), který v letošním roce oslavil 50. výročí svého vzniku. Poprvé se tento veletrh konal v roce 1964 a už tehdy si pořadatelé vytkli za cíl, že se SIAL stane křížovatkou potravinářského světa se zvláštním zaměřením na inovace. Veletrh se od té doby koná každé dva roky. Letos se očekávala rekordní účast přibližně 6 000 vystavovatelů a návštěvnost více než 150 tisíc návštěvníků z 200 zemí celého světa.

Této prestižní akce se zúčastnila také Česká republika, reprezentovaná Ministerstvem zemědělství, které na veletrhu tradičně představuje zejména výrobky značky KLASA. Ve společné expozici se světové veřejnosti představily i další potravinářské firmy z České republiky. Státní zemědělská politika klade velký důraz na podporu českých zemědělských a potravinářských produktů. Tomuto cíli mají napomoci i nově vytvořené pozice tzv. zemědělských diplomatů, jejichž úkolem bude hledat pro naše potravinářské podniky exportní možnosti a také prezentovat nejlepší potravinářské výrobky oceněné značkou KLASA.

Letos mělo možnost představit své výrobky celkem jedenáct českých „KLASA firem“. Sedm dalších českých společností vystavovalo své produkty samostatně v komoditních halách. Podrobný seznam a stručnou charakteristiku českých subjektů prezentovaných na veletrhu SIAL 2014 je možné nalézt na webových stránkách www.eklasa.cz.

REGIONÁLNÍ POTRAVINA NA REGIONFESTU I V POJÍZDNÝCH PRODEJNÁCH

Jednou z hlavních priorit naší zemědělské politiky je snaha o maximální podporu místních výrobců potravin a zemědělských produktů a hledání nových způsobů a cest, jak je představit široké veřejnosti. Spotřebitel by měl mít co největší možnost takové potraviny nejen poznat a ochutnat, ale zejména příležitost je koupit. Pro orientaci zákazníků v této oblasti slouží ocenění Regionální potravina, udělované kvalitním a výjimečným krajo­vým potravinám.

Regionfest 2014

Možnost seznámení se s oceněnými potravinami nabídla ve dnech 17. až 18. října 2014 v Praze na náměstí Jiřího z Poděbrad zajímavá prezentační a kulturní akce Regionfest. Festival regionálních potravin se letos konal již potřetí. V příjemné a uvolněné atmosféře si mohli návštěvníci pochutnat a zároveň se pobavit v rámci doprovodného programu, shlédnout různé ukázky přípravy tradičních pokrmů a postupů úprav potravin, jako například pečení placek, šlapání zelí, zdobení perníků a stloukání másla. Nechyběly ani ukázky tradičních staročeských řemesel - košíkářství, točení keramiky na kruhu nebo drátování. Připraveny byly i soutěže o zajímavé a hodnotné ceny. Dvakrát denně proběhlo slosování o nákupní koš s výrobky a produkty oceněnými značkou Regionální potravina a dále o dva prázdné košíky. Prázdné ovšem nezůstaly dlouho, protože šťastný výherce, pokud byl osobně přítomen, si mohl vyhraný koš naplnit potravinami a výrobky, které nabízeli přítomní prodejci.

K příjemné atmosféře nemalou měrou přispěla vystoupení dětského folklórního souboru Vonička a hudební produkce cimbálovky Kapric. S velkým zájmem se u návštěvníků setkaly

rovněž populární kuchařské show – vaření z Regionálních potravin. Také letošní Regionfest se může pochlubit vysokou účastí, akci navštívilo několik desítek tisíc zájemců a nakupujících. Už během minulých ročníků byl zájem kupujících tak veliký, že někteří výrobci kompletně vyprodali svůj sortiment již během prvního dne.

Putování pojezdných prodejen

Výrobcům krajových specialit, kteří byli oceněni prestižní značkou Regionální potravina, se naskytla v průběhu měsíce listopadu zajímavá příležitost, jak se svými výrobky seznámit veřejnost atraktivní formou.

Začátkem listopadu se vydaly na své putování po celé republice dvě pojezdné prodejny s oceněnými výrobky. V plánu bylo v průběhu listopadu navštívit 42 míst ve 33 městech. Putování začalo v Praze a Jihlavě na farmářských trzích a pokračovalo po dalších městech, namátkou je možné jmenovat Liberec, Jičín, Hradec Králové, Opavu, Brno, Prostějov, České Budějovice, Tábor nebo Plzeň. Každá ze zastávek byla naplánována tak, aby se pojezdná prodejna objevila v dané obci vždy ve dnech konání farmářského trhu. Návštěvníci trhů si tak mohli prodejny prohlédnout, ochutnat i zakoupit zde oceněné potraviny a dozvědět se od prodejců, odkud potraviny pochází, jak a z čeho se vyrábí. Zároveň mohli porovnat a zjistit, že tyto čerstvé a kvalitní produkty mohou být dokonce cenově výhodnější než v běžných kamenných obchodech.

Podzimní putování navázalo na podobnou akci z prázdnin loňského roku, kdy se speciálně upravená dodávka Regionální potraviny vypravila na dvouměsíční putování napříč Českou republikou. Cílem byly tehdy nejen farmářské trhy, ale také tradiční jarmarky nebo dožínky a prokázalo se, že zájem kupujících byl značný.

A konečně, co vše pojezdné prodejny nabízely? Potraviny, které v uplynulých pěti letech zvítězily v soutěži Regionální potravina – poctivé uzeniny, kvalitní medy a medovinu, stoprocentní ovocné šťávy, džemy, čerstvé pečivo, cukrovinky a chutné sýry. Samozřejmě nechyběla ani výtečná piva z malých a rodinných pivovarů.

ZEMĚDĚLEC ROKU 2014

Soutěž o nejlepšího zemědělského hospodáře za rok 2014 má své vítěze. V pražském Slovanském domě se 4. listopadu konal již 13. ročník. Slavnostnímu vyhlášení předcházela moderovaná diskuze za účasti náměstka ministra zemědělství pana Jindřicha Šnejdry a prezidenta Agrární komory ČR pana Miroslava Tomana, nechyběli ani jejich protějšky ze Slovenska, pan Milan Semančík, předseda slovenské zemědělské a potravinářské komory a bývalý ministr zemědělství SR pan Stanislav Becík.

Soutěž Zemědělec roku, kterou pořádá vydavatelství Profi Press, má několik kategorií. O nejlepšího zemědělského hospodáře v jednotlivých regionech se zapojilo 10 krajů, byl vyhlášen Mladý farmář roku a nechyběly ani kategorie - Nejlepší akciová společnost, Nejlepší soukromě hospodařící rolník, Nejlepší společnost s ručením omezeným a Nejlepší zemědělské družstvo.

Kategorie Absolutní vítěz je udělena na základě vypočtených ekonomických hodnot z Ústavu zemědělské ekonomiky a informací. Letošním překvapením byla první dvě místa, která obsadili vítězové z loňského roku. Vítězný titul obhájila opět společnost Úsovsko EKO, s.r.o., která se zaměřuje na chov skotu a ovocnářství. Na druhém místě skončil Agros Haná, s.r.o. a třetí příčka patřila Zemědělskému družstvu Hnojnice.